

нокартин, серед яких – «Я, партизан України» (1971), «Крила Перемоги» (1972), «Битва за Київ» (1973), «Вогненний шлях» (співавт.), «Ймовірність Сильвестрова» (обидві – 1974), кіно-трилогія «Радянська Україна. Роки боротьби і перемоги» (1978, співавт.), «Вісім тактів забутої музики» (1982), «Чорнобиль. Хроніка важких тижнів» (1986), «Від Кулунди до Чорнобиля» (1988), «Україна – земля незалежна» (1993), «Чому?» (1994), «Під чужим ім'ям» (1999), серіали «Космос в особах» (1999–2005, 5 серій), «Червоний ренесанс» (2005, 3 серії). Написав публіцист. кн. «Все життя – атака» (1974), зб. «Розповіді про Патона» (1984), романи «Мост через три життя» (у 3-х кн.; 1982, 1983, 1987), «Контрудар» (1990), повісті «Найсмачніший хліб мого життя» (1979), «На Енському танковому заводі» (1985), «Володимир Шевченко. Від Кулунди до Чорнобиля» (1988), «Виковиряні, або Дитинство в евакуації» (1999; усі – Київ). Твори М. перекладено багатьма мовами світу.

М. Г. Лабінський

МАЛИШЕВСЬКИЙ

Сергій Вікторович (26. 12. 1981, Київ) – спортсмен (греко-римська, вільна боротьба). М. сп. (2004), засл. м. сп. України. Повний кавалер ордена «За мужність» (2005, 2009, 2013). Закін. Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна» (Київ). Сріб. призер 20-х (Мельбурн, 2005) та 22-х (Софія, 2013), бронз. призер 21-х (Тайбей, 2009) Дефлімп. ігор з греко-рим. боротьби. Фіналіст з вільної боротьби 20-х Дефлімп. ігор (Мельбурн, 2005, 4-е м.). Чемпіон світу (Софія, 2004) та Європи (м. Біла Церква Київ. обл., 2007), сріб. призер чемпіонату світу (Єрван, 2008) з греко-рим. боротьби. Виступав за Київ. міський центр «Інваспорт» у ваговій категорії 55 кг. Тренер – Г. Садоян.

Л. В. Журило

МАЛИШЕВСЬКИЙ

Юрій Іванович (14. 07. 1933, Київ – 27. 01. 1992, там само) – живописець, графік. Батько *Аліни та Івана Малишевських*. Чл. СХУ (кін. 1960-х рр.). Закін. Київ. худож. ін-т (1957; викл. В. Пузирков, М. Хмелько, О. Шовкуненко), творчі майстерні при АМ СРСР у Києві (1965; кер. С. Григор'єв, М. Деревус). На твор. роботі. Осн. галузі – живопис, станк. (акварель, офорт)

і книжк. графіка. Створював темат. картини у реаліст. стилі. Гол. тема – Київ. В акварелях акцентував на прозорості кольору. (Див. іл. на с. 402).

Ю. Малишевський. «І. Мазепа». 1991. Полотно, олія

Тв.: живопис – «Переможниця соцзмагання» (1950-і рр.), «У Ф. Дзержинського» (1957), «Комсомольський суботник» (1958), «Весняні шляхи» (1960), «Неділя» (1968), «Дружина» (1972; 1990), «Гладиолуси» (1978), «Т. Шевченко на заслання», «Думи мої, думи», «Наша біографія», «Каток», «Будівельники» (усі – 1980-і рр.), «У майстерні» (1990), «Бабин Яр», «І. Мазепа» (обидва – 1991); графіка – «Червоне небо», «Наторморт», «Ню», «Відпочинок біля річки», «Парк» (усі – 1990-і рр.).

В. Ю. Могилевський

МАЛИШЕНКО

Олег Олексійович (25. 11. 1905, Харків – 01. 02. 1979, Київ) – архітектор. Канд. арх-ри (1972). Засл. арх. УРСР (1975). Чл. СА УРСР. Учасник 2-ї світ. війни. Держ. та бойові нагороди СРСР. Закін. Харків. вечір. технікум (1923) та архіт. ф-т худож. ін-ту (1930). Працював у Харкові: у Межевій секції колгоспу (1926–30) та Планув. бюро (1928–30); 1930–32, 1935–41 – в ін-ті «Діпромісто»; 1932–35 – в ін-ті «Діпроцивільпроект»; 1942–44 – пом. нач. Окремої робітн. колони Тагілбуду (м. Нижній Тагіл, РФ); у Києві: 1944–70 – кер. архіт.-планув. майстерні ін-ту «Діпромісто»; водночас 1946–79 – у худож. ін-ті: від 1970 – проф. каф. теорії, історії арх-ри та синтезу мист-в. Серед реаліз. проектів – Червонозавод. парк у Харкові (1929), лаборатор. корпус Харків. автомобілі. ін-ту (1934–38), реконструкція старих частин м. Кривий Ріг (нині Дніпроп. обл., 1930) та Запоріжжя (1936), Полтав. укр. муз.-драм. театр на 800 місць (1952), проект використано у Рівному, Херсоні та Жданові (нині Маріуполь Донец. обл.); інтер'єри курорт. пансіонатів у містах Слов'янськ Сталін. (нині Донец.) обл. і Миргород Полтав. обл. (1936), забудова кварталів с-щ Донбасу (1936–37), вокзал ст. Колгосп-

на (1937–38), післявоєнна відбудова вул. Хрещатик у Києві (1946), проспект К. Маркса (1947) та експерим. мікрорайон (1950) у Дніпропетровську (нині Дніпро). Розробив типові проекти житл. будинків на 8 і 12 квартир (1933), гуртожитку на 80 осіб (1934–38), виконав рай. планування курортно-турист. р-ну Карпат (1960), створив проект еталону малого міста (1961, співавт.). Брав участь у розробленні генпланів Ворошиловграда (нині Луганськ), Дніпропетровська, Запоріжжя, Івано-Франківська, Львова, Полтави, Тернополя, міст Дніпродзержинськ (нині Кам'янське) Дніпроп. обл., Артемівськ (нині Бахмут) Донец. обл., Краматорськ, Ворошиловськ (нині Алчевськ), Красний Луч (нині Хрустальний), Стаханов (нині Кадіївка) Луган. обл., Кременчук Полтав. обл., приміської зони Києва та ген. схеми м. Чортків Терноп. обл. Автор зелених зон Миколаєва, Одеси, Херсона. Наук. дослідж. присвяч. питанням містобудування, економіки буд-ва.

Полтавський український музично-драматичний театр ім. М. Гоголя. 1952. Арх. О. Малишенко

Літ.: Олег Алексеевич Малышенко // СИА. 1979. № 4; Кискин И. Х., Маевская В. Г., Пильник Е. А. Неумомимый пропагандист передовых идей в градостроительстве // Там само. 1986. № 8.

С. К. Кілесцо

МАЛИШКІН

Ігор Натанович (02. 02. 1950, смт Ігрень, нині у межах Дніпра) – лікар-уролог. Д-р мед. н. (1995). Закін. Дніпроп. мед. ін-т (нині Дніпро, 1973), де й працював (нині академія): 1997–99 – доц. каф. теор. та клін. морфології. 2000–03 – гол. н. с. Укр. НДІ мед.-соц. проблем інвалідності (Дніпропетровськ). Від 2003 мешкає в Німеччині. Був запрошеним проф. урол. клініки в м. Кіль, від 2014 займається приват. лікар. практикою в Баварії. Наук. дослідж.: розроблення органозберігаючих операцій на органах сечостатевої системи з використанням лазера.

Пр.: Етіологія, патогенез, клінічна картина і лікування вторичного мужского бесплодия (обзор литературы) //

Урология и нефрология. 1993. № 5 (співавт.); Общие закономерности и отличительные особенности патогенеза сочетанного бесплодия урогенитально-го генеза // Андрология, репродукция и сексология. 1994. Т. 3, № 3–4; Диагностика і лікування поєданного безпліддя урогенітального генезу у чоловіків: Метод. рекомендації. Дн., 1995; Патогенез бесплодия у мужчин // Лікар. справа. 1997. № 6; Дисперсійний аналіз інтеграції судинної та гермінативної систем яєчка у патогенезі неплідності // Там само. 1998. № 8.

В. В. Горбунцов

МАЛИШКО

Анастасія Людвігівна

(03/15). 04. 1894, м-ко Обухів, нині місто Київ. обл. – 1977, м. Челябинськ, РФ) – співачка (сопрано). Навч. у Муз.-драм. школі ім. М. Лисенка (Київ, 1911–15; кл. О. Муравйової), Київ. консерваторії (1917–18; кл. О. Шперлінг). Удосконалювала майстерність у О. Саліної (Москва, 1915). Дебютувала 1915 партією Пажа в опері «Гугеноти» Дж. Мейєрбера. 1915–17 – солістка опери С. Зими́на (Москва); 1917–18 – Театру М. Садовського; від 1919 – Театру муз. драми (обидва – Київ); 1923–28 – Київ. опери; 1928–29 – Муз. театру ім. К. Станіславського (Москва); 1929–33 – Держ. робітн. театру (Дніпропетровськ, нині Дніпро); 1933–37 – Вінн. опери; від 1937 – солістка Радіокомітету у м. Сталіно (нині Донецьк). Під час 2-ї світ. війни виступала у концерт. бригадах. 1942 закінчила артист. діяльність.

Партії: Наталка, Терпиха («Наталка Полтавка» М. Лисенка), Одарка («Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемовського), Панночка («Вій» М. Кропивницького), Хотина («Сорочинський ярмарок» М. Мусоргського), Тетяна, Ліза («Євгеній Онєгін», «Пікова дама» П. Чайковського), Золотий півник, Купава («Золотий півник», «Снігуронька» М. Римського-Корсакова), Ярославна («Князь Ігор» О. Бородіна), Тоска (однойм. опера Дж. Пуччіні).

І. М. Лисенко

МАЛИШКО

Андрій Самійлович

(01/14). 12. 1912, м-ко Обухів, нині місто Київ. обл. – 17. 02. 1970, Київ) – поет, перекладач. Чоловік Л. Забашти, батько В. Малишко. Чл. СП СРСР (1936). Сталін. премія (1947) за поему «Прометей» (1946) і зб. «Лірика» (1938); Сталін. премія (1951) і Держ. премія СРСР (1969) за кн. «За синім морем» (1950) і цикл віршів «Дорога під яворами» (1964); Держ. премія України ім. Т. Шевченка (1964) за зб. «Далекі орбіти» (1962). Держ. нагороди СРСР. Закін. Київ. ІНО (1932). Учителював в Овручі (Житомир. обл.),

10 працював у ред. г. «Радянське слово» (1933), після служби в Червоній армії (1934–35) – у ред. г. «Комсомолец України», «Літературна газета» та ж. «Молодий більшовик» у Харкові. У роки 2-ї світ. війни – військовий фронт. г. «Красная Армия», «За Радянську Україну» і «За честь Батьківщини». Після війни переїхав до Києва, був відп. ред. ж. «Дніпро» (1944–47). Від 1960 – голова правління Укр. громад. відділ. Агентства преси «Новини». Перший вірш М. опубл. 1930 у ж. «Молодий більшовик» (№ 9–10), 1935 добірка його віршів уміщена в колект. зб. «Дружба» (Х., 1935). Автор бл. сорока книжок поезій і поем, драм. поеми «Арсенал» (1960) і книжок літ.-крит. нарисів «Думки про поезію» (1959), «Слово про поета. М. Т. Рильський та його творчість» (1960). Бл. 100 лірич. віршів М. покладено на музику, особливо плідною була співпраця поета з композитором П. Майбородою, з котрим вони створили понад 30 пісень, які стали народними («Київський вальс», «Пісня про ружник», «Вчителько моя», «Стежина», «Ми підем, де трави похили», «Ти моя вірна любов», «Білі каштани», «Пролягла доріженька», «Цвітуть осінні тихі небеса» та ін.). Поет написав лібрето опер «Молода гвардія» Ю. Мейтуса, «Арсенал» (разом з О. Левадю) Г. Майбороди, поет. основи кантати-симфонії «Україно моя» А. Штогаренка. Виступав і як літ. критик. Перекладав твори О. Пушкіна, О. Твардовського, О. Прокоф'єва, Янки Купали, А. Кулешова, В. Пшавели, Г. Гайне, Ф. Прешерна, Я. Івашкевича. М. Рильський (який був викладачем М. в ІНО і опікувався ним) відмітив, що «повів нар. творчості невідступно супроводить поезію М.». Вкоріненість у фольклор виявляється на всіх рівнях поет. твору, це – переважно епіч. ключ поезій М., улюбленим жанром якого є балада або сюжет. вірш; просторозмовна стилістика (винятково багата на сталі мовні фігури – ідіоми, фразеологізми, прислів'я тощо); широко вживана у віршах пряма мова в усьому її побут. словесно-інтонац. оснащенні; глибока й орган. мелодійність та інтонац.-стильове тяжіння вірша до пісен. традиції; це також особлива етика світорозуміння, яка відразу не впадає в око і тривалий час лишається ніби «паралел. виміром» по-більшовицьки

заангажованих довоєн. текстів митця. Фактично до 2-ї світ. війни цей неочевидний, але вирішальний для еволюції поета вимір сенсів притлумлюється бадьористою героїкою «червоних отаманів», твореній колоквиальним стилем, нерафінована простуватість якого сама по собі має бути свідоцтвом щирості і «земної правди». Проте довоєн. лірика М. за малими винятками фактично цілком умищується у провід. соцреаліст. руслі з його

гучною патетикою «комсомол. звершень», «звичай. рад. героїв» і «звичай. буднів» оцих звичай. героїв. Хіба що сповнений шанобливості до людини голос, хіба що напроцуд багата, необчухрана мова та ще довірливість тону вирізняють цю лірику, яка загалом не підноситься над густим плином публіцист. картин і агіток 1930-х рр. Тепер добре видно, що лише дивовижне й неминуче розкріпачення худож. слова перед лицем смерті (на яке вимушено погоджується приперта гітлерів. навалою кремлів. влада) зумовлює появу справді високохудож., свіжих у своїй просторозмов. інтонаваності поезій, таких, як цикл «Україно моя!» (1942) і низка блискучих психологізов. малюнків 1943–46 («Кашовар», «Мати», «Дніпро» та ін.). Тут уже маємо говорити не про стилізацію, яка домінувала у 1930-і рр., а про вищий, третій (за В. Кубілюсом) рівень освоєння фольклору як ціліс. морал.-естет. системи, про те, що у слові М. озивається нар. етос, успадкований від свого роду розуміння добра і зла. Це дуже точно помітила вже О. Шпильова, наголошуючи на зв'язку поета не так з нац. фольклором, як з культурою. У високій хвилі духов. піднесення часів 2-ї світ. війни поряд «Я утверждаюсь!» П. Тичини, «Клятви» М. Бажана, «Слова про рідну матір» М. Рильського звучить

«Україно моя!» і низка прекрас. віршів М. Дивним чином характер і суть цього «воєн. ренесансу» розкриває худож. повоен. провал М., якщо його осмислити належ. чином (йдеться про збірки 1949–54-х рр.). Відомо, що поновна (після «передсмерт. фронт. свободи») рад. ідеологізація літ-ри в повоенні роки, оце «закручування гайок» через учинені Кремлем кампанії боротьби спершу з «безрід. космополітами» (пік – 1949), а тоді із «зоол. націоналістами» (пік – 1951) призвели до різкого пониження худож. рівня по всьому літ. полю. Але навіть на тлі такого заг. мист. занепаду карикатурна, близька до бурлеску й травестії штучність тогочас. лірики М. вражає. Чому так? Здається, причина полягає у прагненні поета однаково зберегти вірність і своїй мові (яка є гол. носієм етосу), і домінуючій рад. ідеології, себто, по суті антагоніст. началам. І раніше більшов. пафос у шатах укр. нар. епосу виглядав неприродно, але тепер оте прагнення (байдуже, свідоме чи інтуїтивне) сумістити у вірші рад. ідеологію та етично напружений укр. мовний горизонт призводить до гротеск., комедій. ефектів, подібних до зриву голосу в опер. партії або раптового фальшу у виконанні муз. твору. На позір виступає якесь анахронічне блазнювання, що бачимо, напр., у таких віршах, як «Негритянка», «В ліфті», «Танець» тощо. Так, це провал, але й, вдумаймося, свідчення величезної гуманітар. сили! Адже фактично йдеться про унікал. у своїй повноті випадок, коли сама мова, якою послуговується митець, оперлася ідеології, яку він вирішив був сповідати, оперлася, бо місце – зайняте, бо ця мова вже ідеологічно виструнчена і є носієм ціліс., виробленої у віках укр. нар. етики. Т. зв. «друге народження М.», про що гучно заговорила критика з виходом 1964 у світ зб. «Дорога під яворами» і що потвердилось усіма наступ. книжками поета, зумовлене тим, що в силу якихось особистих внутр. спонук і на єдиній хвилі відлиги, яка для М. почалася з кн. «Що записане мною» (1956), він облишив свої попередні зусилля узгодити неузгоджуване й примирити непримиренне, він зиркяса самого наміру сумістити питомо українське, добросердне, настояне на повазі до людини і світу, з одного боку, та більшов.

класову свідомість, казен. пафос «будівника комунізму», з другого. Між материн. мовою і рад. ідеологією М. насамкінець вибрав мову. І саме цей його вибір став причиною «другого народження» поета, котрий в останні роки свого життя зміг написати низку прекрас. збірок і поет. циклів чуттєво-медитатив. характеру (і це при тому, що йдеться здебільшого про оповідну, риторичну поезію, часто – сюжет. вірш). Так, і в ці роки з-під його пера інколи виходять панегіричні тексти з відповід. рад. атрибутикою (Кремль, зорі, вожді тощо), однак це вже явно узбічна продукція, писана М. «під ювілейні дати». Це рідкісний у своїй чистоті випадок, коли ми можемо спостерігати онтолог. конфлікт мови та ідеології, що розв'язується укр. митцем рад. часу на користь мови. Причому маємо багато свідчень щодо свідомого характеру цього вибору аж до прямих автор. визнань («Я не жив ці літа за глухою важкою стіною, Буду те говорить, що у серці записане мною», 1956). У підсумку поезія збагачується низкою дуже сильних у худож. плані творів («Соняшник», «Мати моя полотна наткала...», «Стежина», «Майстри», «Богомази», «Сіре гуся» та ін.). «Пісня яворів», «Пісня Максима Рильського» 1964, «Сонети обувільської осені», «Сонети синього квітня», «Сонети вечорів», «Пісня Остапа Вишні» 1966 та ін. стали взірцевими для новіт. жанру – лірич. циклу, а яскрава і вільна просторозмовна фактура, інтонація негучної, довірливої балачки «між своїми», закорінені в обрядовій землероб. товщі метафорика і властива Наддніпрянщині лексика склалися на стиль, явно протипокладений прісному літературнич. гладкописові. Культурна політика СРСР передбачала свідоме витіснення укр. слова (як і кожного ін. національного) на наївні хутір. маргінеси «великого мист-ва», можливого буцімто виключно у просторі рос. мови. А М., причернений на ці правила гри, створив не хутір. загумінок, а потужну худож.-філос. альтернативу сліпій, технократич. і убогій у своїй зрусифікованості імпер. дійсності. Цей пошук і вибір здійснюється М. у дозволений темат. площині, у здавалося б, досить безневинній, з точки зору влади, мотив. сфері, а саме: в аспекті ставлення до сучас. пром.

цивілізації, до наук.-тех. революції та її наслідків для землі і людини. В опозиції «НТР – Природа» М. з усією можливою силою і прямою стає на бік останньої. Ясно, що цим він відчутно елімінує укр. світ, на відміну, скажімо, від І. Драча, у якого призьба сільс. хати є водночас і пороєм у світ синхрофазотронів. Однак коштом такої елімінації поет без жодних вагань означає те «своє», яке лише й має для нього онтолог. та істор. сенс і яке відрубно відокремлене від усього рад. масиву символів і смислів («Антитеза», «А коли натомимось небо верстати...»). Дивина, однак альтернатива світу індустрії та НТР М. імпліцитно виявляється й альтернативою програми КПРС в усій її ідейно-соц. конкретиці. Поет немовби вибудовує свою власну країну, власну безсумнівну дійсність. Такою в естет. й онтолог. сенсі стає творена М. з винятковим душев. трепетом ойкумена кiev. Наддніпрянщини, оця вітровийна і пагорбиста, – бо над рікою, – країна гречкосіїв, шевців, бондарів, стельмахів, гончарів, богомазів, а ще сонця, води, чорнозему і мазанок, які пахнуть зеллом і медом, край, де «важкі вітри не випили роси, черлені трави бродять буйним соком, і вдалині над обрієм високим лугів осінніх теплі голоси». Тут «вітри обгінчі», тут «літо в переджинку на плесо вод веде погожі дні», тут рідний соняшник – надія при реченці цивілізац. гуркоту – «у круглястім беретикі лиш похилений трохи мій малий амулетикі на краєчку епохи». В цій пізній ліриці проявлені краса і сила, правда і кривда, як їх розуміє наш народ у своєму тисячоліт. триванні. Цей духов. досвід укр. світу, насамкінець уповні відкритий розумові, серцю і слову, імпліцитно протистоїть пишногубій фарисей. сучасності, – через напружене очікування живого, істинного, первозданного, «свого»: «Скільки літ у вирії дивлюся: встань же, слово, серця яр чудесна, непродажне сіре моє гуся, тонкогорла флейта піднебесна!». Так поет започатковує широку і сильну стильову течію рустикальної (селян.) лірики (підхоплену і розвинуту згодом Б. Олійником, М. Шевченком, В. Осадчим, Д. Івановим, М. Тимчаком, П. Гірником та ін.). Саме так М. здобувається на високу поезію, усвідомлюючи гірку іронію оцьо-

го свого «другого народження» на шостому десятку влас. літ: «Я просто мало жив. Повір мені». Про М. на кіностудії «Укртелефільм» знято д/ф «Андрій Малишко» (1983). Його ім'ям названо вулиці в Києві та багатьох містах України, у рідному місті в будинку, де народився поет, відкрито музей (1991). У Києві 2016 встановлено пам'ятник М.

Тв.: Батьківщина. 1936; 3 книги життя. 1938; Народження синів. 1939; Листи червоноармійця Опанаса Байди. 1940; Зореві дні. 1940; Березень. 1940; Жайворонки. 1940; До бою вставайте! 1941; Понад пожари. 1942; Слово о полку. 1943; Битва. 1943; Полонянка. 1944; Ярославна. 1946; Любов. 1946; Чотири літа. 1946; Кіт-воркіт. 1947; Це було на світанку. 1948; Весняна книга. 1949; П'ять поем. 1950; Корейська поема. 1951; Кораблик. 1951; Дарунки вождю. 1952; Нові обрії. 1953; Книга братів. 1954; Пшениченька. 1958; Заповітне джерело. 1959; Серце моєї матері. 1959; Дубовий цвіт. 1960; Полудень віку. 1960; Віщій голос. 1961; Листи на світанні. 1961; В синім полі. 1962; Прозорість. 1962; Тарас Шевченко. Драматична пісня. 1964; Перстень. 1966; Рута. 1966; Синій літопис. 1968; Серпень душі моєї. 1970; Твори: В 10 т. 1972–74 (усі – Київ).

Літ.: Коваленко Л. Поет Андрій Малишко. К., 1957; Про Андрія Малишка: Статті, враження, вірші, відгуки. К., 1962; Костенко А. Андрій Малишко: Біогр. повість. К., 1987; Шпильова О. Андрій Малишко // Андрій Малишко. Поетичні твори, літературно-критичні статті. К., 1988; Моренець В. Поезія трьох десятиліть // Діалектика худож. пошуку. К., 1989; Йо-го ж. Андрій Малишко // Січ. 1990. № 1; Домотенко Ю. До отчого гнізда (Відкриття в Обухові мемор. оселі А. Малишка) // Старожитності. 1991. Ч. 4; Ткаченко А. Андрій Малишко // Історія укр. літ-ри ХХ ст.: У 2 кн. Кн. 2. К., 1995; Проненко В. Про Малишка, якого не знали // Вітчизна. 2005. № 1–2.

В. П. Моренець

МАЛИШКО

Валентина Андріївна (29. 12. 1937, Київ – 17. 05. 2005, там само) – поетеса. Дочка А. Малишка. Чл. НСПУ (1974). Закін.

Київ. ун-т (1960). Працювала у ред. г. «Зірка» (1957–61); Укр. НДІ торгівлі (1961–65); вид-ві дит. літ-ри «Веселка» (1966–76; усі – Київ). Від 1976 – на твор. роботі. М. – лірик за світосприйманням,

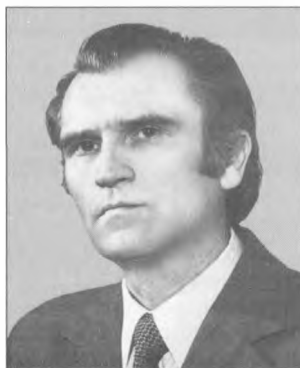
значне місце у поет. доробку належить віршам про кохання. Не чужа їй морал.-етична тематика. Поетика М. романтично-піднесена, водночас точно передає життєві реалії 2-ї пол. 20 ст.

Тв.: Сашко – поет і сурмач: Поема. 1969; Журавлі дитинства: Поезії. 1969; Що на серце лягло: Лірика. 1971; Світ мій бентежний: Поезії. 1974; Наш добрий дім: Поезії. 1978; Перед своєю совістю стою: Вірші та поема. 1979; Стежина: Поезії. 1981; Острови доброті: Лірика. 1983; Три явори: Поезії. 1986; Доторк: Поезії. 1987; Материнка: Поезії. 1988; Нічого, крім зими: Поезії. 1995; Іде літо на коні: Вірші. 1997; Та, у я люблю тебе. 2003 (усі – Київ).

Л. Н. Горlach

МАЛИШКО

Іван Олександрович (11. 08. 1936, с. Солдатське Широкив. р-ну Дніпроп. обл. – 06. 01. 2014, Донецьк) – фахівець у галузі машинобудування. Д-р тех. н. (1996), проф. (1997). Чл. НТШ (2002).

Закін. Запоріж. маш.-буд. ін-т (1963). Від 1964 працював у Донец. тех. ун-ті: 1997–2013 – проф. каф. металорізал. верстатів та інструментів. Наук. дослідж.: процеси мех. оброблення; металорізал. верстати й інструменти; теорія проектування осьових комбiнов. інструментів.

Пр.: Осевые комбинированные инструменты. Д., 1996; Системы инструментального обеспечения автоматизированных производств: Навч. посіб. Д., 2007 (співавт.); Проектирование высокопроизводительных осевых комбинированных инструментов. Д., 2009 (співавт.); Влияние распределения зубьев осевого инструмента на величину огранки обработанных отверстий // Наук. пр. Донец. тех. ун-ту. Сер. Машинобудування і машинознавство. 2010. Вип. 7 (співавт.).

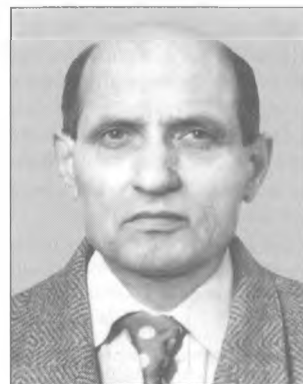
Літ.: Профессор Малышко Иван Александрович (К 75-летию со дня рожд.) // Резанье и инструмент в техн. системах: Междунар. науч.-тех. сб. Х., 2011. Вип. 79.

П. Г. Матюха

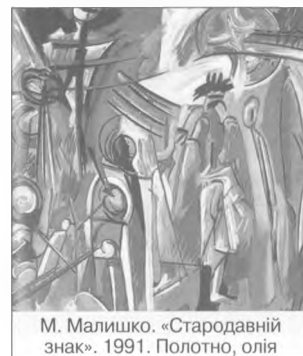
МАЛИШКО

Микола Олексійович (15. 02. 1938, с. Знаменівка Новомоск. р-ну Дніпроп. обл.) – живописець, графік і монументаліст. Брат

П. Малишка, чоловік Н. Денисової. Засл. художник України (2009). Премія ім. В. Стуса (1998). Нац. премія України ім. Т. Шевченка (2017). Чл. НСХУ (1974).

Закінь відділ монум. живопису Київ. худож. ін-ту (1967; викл. О. Сиротенко, А. Стороженко, В. Чеканюк, І. Штільман). На твор. роботі. Осн. галузі – монум.-декор. мист-во, станк. живопис, графіка, скульптура. Учасник всеукр. і зарубіж. худож. виставок від 1970. Персон. – у Львові (1992), Хмельницькому (1993), Києві (1995–96, 1998–2000), Вінниці (1997). На формування автор. стилю та характер образно-пластич. мислення М. вплинула творчість І.-Г. Пінзеля, О. Архипенка, І. Кавалерідзе. У рад. період понад 20 р. його роботи, що виходили за рамки декларованого владою соцреалізму, не експонували. У своїй багатометров. творчості він прагне ламати стереотипи мист. бачення. На думку М., скульптура – метафора реал. дійсності, здатної виразити не лише твор. порив, а й прагнення

М. Малишко. «Стародавній знак». 1991. Полотно, олія

до об'єднання й нац. самоідентифікації українців. Створені ним за допомогою сокири монум.-декор. конструкції – новий етап розвитку укр. дерев'яної скульптури на межі 20–21 ст., позначений пошаною до традиції та енергій. пошуком нових форм у